

پارسیان؛ برترین تاجران هندوستان

۶ دی ۱۳۹۳ ساعت ۱۷:۱۹

با حمله اعراب به ایران و انقراض سلسله ساسانیان و جایگزینی دین اسلام به عنوان دین رسمی کشور به جای دین زرتشتی، عده‌ای از ایرانیان اسلام آورده و در نظام جدید حاکم بر سرزمینشان حل شدند و عده‌ای دیگر نیز سنت پدران خود را پی گرفته و همچنان به دین اجدادی خود وفادار ماندند.

عده اخیر به دلیل شرایط سختی که برای آنان در نظام حکومتی جدید در نظر گرفته شد کوچی اجباری را تجربه کرده و راهی هندوستان شدند و رفته رفته جایگاه ویژه‌ای را در این کشور نصیب خود کردند. با وجود این که اینان اقلیتی در جامعه هندی، جامعه‌ای که به گوناگونی اقوام و مذاهب شهره است به حساب می‌آیند، اما توانستند برای خود کسب اعتبار کرده و جزئی مهم در اجتماعشان باشند و از نظر اقتصادی یکی از برترین تاجران هندی به حساب آیند به طوری که بسیاری از صنایع هندی از قبیل کشتی‌سازی، خط‌آهن، آهن‌سازی و کارخانه ریسندگی پس از قرن نوزدهم میلادی توسط آنان ساخته و اداره می‌شد. این موفقیت‌های تجاری پیامدهای امور عام‌المنفعه و فرهنگی را نیز به دنبال داشت. پارسیان هند آن گونه که نیاکان ایرانی‌شان بودند و همیشه انجام امور فرهنگی و اموری که در راستای سود بردن عامه مردم از آن است یکی از دغدغه‌های آنان بود، راهشان را در سرزمینی بیگانه نیز پیش گرفتند و آن را همواره در دستور کارشان قرار می‌دادند.

ساخت یتیم‌خانه‌ها، مریضخانه‌ها و مدارس بخشی از امور عام‌المنفعه‌ای است که آنان انجام دادند. پس از استقلال هند از سلطه انگلستان در سال ۱۹۴۷ میلادی نیز این امور ادامه یافت. هندوستانی که تازه توانسته بود برای خود حکومتی مستقل تشکیل دهد برای ایجاد این حکومت جدید، نیازمند کمک و همدلی همه آنانی بود که در این کشور زندگی می‌کردند. پارسیان این بار نیز بیکار ننشستند و به کمک میزبانان چند سده‌ای خود آمده و به خاطر شایستگی‌هایی که از خود نشان دادند، توانستند برخی جایگاه‌های مهم دولتی را به خود اختصاص دهند و در تاسیس دانشگاه، دادگستری، کتابخانه‌ها، کارخانه‌ها و... کمک‌های قابل توجهی کنند. آنان همچنین برای اقلیت خودشان نیز اقداماتی انجام دادند و در بمبئی ساختمان‌هایی بنا کردند تا زرتشتیان با هزینه‌ای کم در آن سکونت کنند.

آتشکده‌هایی هم در سراسر هندوستان برپا کردند که چهار بنا از این آتشکده‌ها در بمبئی واقع شده است. پارسیان هند نه تنها در کمک و یاری رساندن به هموعان خود در هندوستان و باقی هندی‌ها پیشقدم شده و اقدامات چشمگیری انجام دادند، بلکه زرتشتیان ایران را نیز با اعمال خود از ورطه نابودی و روزگار سختی که بر آنان می‌گذشت نجات دادند. در ایران، در طول دوران

صفویان و همچنین دوره‌هایی در زمان قاجاریان به خاطر شرایط اجتماعی و فرهنگی، زرتشتیان ایران روزگار چندان خوشی نداشتند و در تطبیق دادن خود با شرایط با مشکلاتی دست و پنجه نرم می‌کردند.

در چنین وضعی برخی تنگناهای اقتصادی باعث شد از پارسیان هند طلب کمک کنند. از آنجا که پارسیان هند رابطه خوبی با انگلستان داشتند با مشاهده اوضاع و احوال هم‌کیشان خود در ایران، سفیر انگلستان در زمان ناصرالدین‌شاه را بر آن داشتند تا از قدرت و نفوذ خود در ایران استفاده کرده و به وضع آنان سروسامان دهد. نتیجه کار نیز این شد که زرتشتیان از پرداخت جزیه سنگین معاف شده و از آن پس شرایط بهتری برای زندگی داشته باشند. همچنین مدارس برای تعلیم و تربیت زرتشتیان ایرانی در تهران، یزد و کرمان برپا شد. از آن جمله دبیرستان‌های انوشیروان دادگر، فیروز بهرام و دبستان‌های گیو و جمشید جم در تهران بود. پارسیان هند همچنان در حفظ سنن و آداب و رسوم زرتشتی بسیار تلاش کردند تا در طول هزاره‌ها این سنن همچنان پا بر جا باقی بماند و به دست فراموشی سپرده نشود. حفظ خط و زبان پهلوی و اوستایی نیز یکی دیگر از اقدامات فرهنگی این گروه است. آنان در این زمینه نیز بسیار کوشا بوده و با تربیت استادانی برای تعلیم این خطوط و زبان کهن و همچنین ایران شناسان برجسته، سهم بسزایی در حفظ، اشاعه و رشد این علوم داشته‌اند. علاوه بر این علوم در دانش‌های دیگر از جمله علم اتم نیز این پارسیان بودند که قدم‌های محکمی را در هند برداشتند، به طوری که پدر صنعت اتم در هندوستان یک پارسی به نام دکتر هومی بهابها است. این جمعیت که اقلیتی را در کشوری بیگانه تشکیل می‌دادند و دارای این - چنین جایگاه و اعتباری شده و آن را همچنان حفظ کردند - مطمئناً دلایلی ریشه‌ای داشته است. دلایلی که می‌توان ریشه‌اش را در سرزمین مادریشان یافته سرزمینی که با وجود تمام ناملایمات تاریخی همچنان با اقتدار پابرجاست.

آدرس مطلب :

<https://www.cafetari.kh.com/news/29095/پارسیان-برترین-پارسیان/29095>